

CO₂

whatever you do
will be insignificant

but it is very important
that you do it

Mahatma Gandhi

MIJN CO₂ SPOOR JAARVERSLAG 2007

wat je ook doet, het zal onbetekenend zijn, maar het is erg belangrijk dat je het doet

CONTACTGEGEVENS

De Stichting Mijn CO2 Spoor is op 9 Juni 2006 opgericht te Amsterdam en geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder nummer 34250137.

Bestuur

9-6-2006 - heden Dhr Anrik CF Engelhard, voorzitter
9-6-2006 - 7-6-2008 Mw Carla JM van Beek, secretaris
9-6-2006 - heden Dhr Jan Willem Harnmeijer, penningmeester
7-6-2008 - heden Dhr Ruben Heikoop, secretaris

Adres

Stichting Mijn CO2 Spoor
Noorder IJdijk 107
1023 NT Amsterdam/Schellingwoude

Telefoon

020-4197448
06-46 22 15 22

Websites

www.mijnco2spoor.nl Nederlandse website
www.myco2track.eu Engelse website

E-mail

info@mijnco2spoor.nl

Bank

90 95 31 293 tnv Stichting Mijn CO2 Spoor te Amsterdam

MISSIE

Vanaf nu, samen en stapsgewijs ons CO2 spoor wissen

Strategie

Mijn CO2 Spoor probeert haar doel te bereiken door het aanmoedigen en bijstaan van leden van huishoudens en MKB tot een duurzame vermindering van de CO2 uitstoot; deze reductie te meten en te documenteren; de belangen te behartigen van deelnemers; het organiseren van leden, het werven en trainen van vrijwilligers; door informatievoorziening waarbij inbegrepen het voeren van campagnes en pleitbezorging; communicatie met een netwerk van belanghebbenden en het publiceren van resultaten.

Uitgangspunt

Uitgangspunt van **Mijn CO2 Spoor** is een duurzame, gelijkwaardige en rechtvaardige spreiding van inspanningen die nodig zijn voor een vermindering van CO2 uitstoot bij de wereldbevolking, zoals geformuleerd door het Global Commons Institute in *Contraction and Convergence* (Afname en Aansluiting).

INHOUDSOPGAVE

Contactgegevens.....	ii
Missie	iii
Inhoudsopgave	iv
Afkortingen	v
Samenvatting.....	vi
Hoofdconclusies over 2007	vi
1 Hoofdstuk 1 Algemeen	1
1.1 Inleiding.....	1
1.2 Dankbetuiging	1
1.3 Leeswijzer	1
Hoofdstuk 2 Plannen van 2006 & Resultaten van 2007	2
2.1 Mijn CO2 Meter.....	2
2.2 Buurtwerk.....	2
2.3 Windenergie.....	3
2.4 Zonneboilers	3
2.5 Website	3
2.6 Klimaatvereniging Amsterdam Noord.....	4
2.7 Werkgroep CO2mmunicatie.....	4
2.8 Inzet mensen en tijd.....	5
2.9 Geld	5
Hoofdstuk 3 Financiële Jaarverslag 2007.....	6
3.1 Inleiding.....	6
3.2 Conclusies	6
3.3 Tabellen	6
Hoofdstuk 4 Opbouw van Mijn CO2 Spoor-Tweede Jaar	8
4.1 Inleiding.....	8
4.2 Ontwikkelen van de Stichting Mijn CO2 Spoor als organisatie.....	8
4.3 Ontwikkelen van materialen en instrumenten voor management.....	8
4.4 Ontwikkelen van een plaatselijk, nationaal en internationaal netwerk.....	8
4.5 Ontwikkelen van middelen inclusief financiën	8
4.6 Ontwikkelen van materiaal en instrumenten voor veldwerk	9
4.7 Overige opbouw activiteiten	10
Hoofdstuk 5 Hoofdconclusies 2007 en Beleidslijnen 2008	11
5.1 Hoofdconclusies over 2007	11
5.2 Beleidslijnen voor 2008.....	11
Annex 1 De Stichting: Probleem, Doel, Aanpak.....	12
Annex 2 Strategische Richtingen en Activiteitenplan.....	13
Strategische richtingen van het werkplan, voor zover geformuleerd in Mei 2006	13
Hoofdactiviteiten geformuleerd in Mei 2006	13
Annex 3 Informeel Jaarverslag 2007 (met links).....	15
Annex 4 Overzicht Activiteiten in 2007 Per Maand	17
Annex 5 Mijn CO2 Meter, Korte Projectomschrijving	20
Annex 6 SWOT Analyse over 2007	21
Annex 7 Kaart van het Werkgebied Amsterdam Noord	22
Annex 8 Nieuwe Stickers	23

AFKORTINGEN

ASN	Algemene Spaarbank Nederland;
ANGSAW	Amsterdam Groene Stad Aan het Water
DMB	Dienst Milieu en Bouwtoezicht Gemeente Amsterdam; Klimaatbureau
GCI	Global Commons Institute
GRI	Global Reporting Initiative
ICLEI	International Council Local Environmental Initiative; Local Governments for Sustainability.
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change (Verenigde Naties)
IT	Information Technology
kWu	Kilo Watt Uur
MKB	Midden en Klein Bedrijf
MNP	Milieu en Natuur Planbureau
NGO	Niet-Gouvernementele Organisatie
ODE	Organisatie voor Duurzame Energie
UvA	Universiteit van Amsterdam
RIVM	Rijks Instituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
S@S	Site at School, ons content management systeem voor de website
SDAN	Stads Deel Amsterdam Noord
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
VEBAN	Vereniging van Bedrijven in Amsterdam Noord
VU	Vrije Universiteit van Amsterdam

SAMENVATTING

Het jaarverslag beschrijft activiteiten en resultaten van 2007 en geeft de hoofdlijnen aan van het beleid voor 2008. In januari werd al een informeel jaarverslag op de website gepubliceerd en aan de abonnees van de nieuwsbrief toegestuurd.

Het was een goed jaar, het eerste volle jaar dat Mijn CO2 Spoor aan het werk is.

Hoofdconclusies over 2007

- 2007 was een productief jaar waarbij grotendeels volgens plannen is gewerkt.
- De opbouw van de organisatie heeft nog veel aandacht geëist.
- Er is een goede samenwerking met het Stadsdeel Amsterdam Noord en ook de contacten met het Klimaatbureau Amsterdam van de Centrale Stad krijgen meer inhoud.
- In 2007 werd inhoudelijk accent gelegd op het Burgerinitiatief Windenergie voor Noord en de organisatie Mijn Energie, die de stroom moet gaan leveren aan huishoudens die door windturbines in Amsterdam Noord zal worden opgewekt.
- Het project Mijn CO2 Meter, dat de burger goed inzicht en beheersing van CO2 uitstoot moet gaan leveren is een interessant maar omvangrijk idee. Dit is de conclusie na gesprekken met enkele deskundigen. Splitsing in onderdelen moet overwogen worden om de haalbaarheid te verbeteren.
- De financiële positie en invulling van menskracht is in 2007 iets beter geworden maar is nog zwak.
- Er is veel waardering voor de burgergerichte doelen en dito aanpak van Mijn CO2 Spoor.

1 HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

1.1 Inleiding

Dit is het tweede formele jaarverslag van de Stichting Mijn CO2 Spoor. In januari 2008 werd al een informeel Jaarverslag over 2007 rondgestuurd in de vorm van een nieuwsbrief, maar een financieel jaarverslag ontbrak nog.

De stichting is nog jong en de opbouw van de organisatie vergt dus nog relatief veel van de beschikbare middelen. Toch is geprobeerd om vanaf het begin planmatig te werken met doelen die weer vertaald werden in activiteiten en verifieerbare indicatoren. De beleidslijnen uit 2006 zijn als referentie in een annex ondergebracht om onze aanpak te benadrukken. Ons doel is om geheel volgens de geest van de normen van het Global Reporting Initiative (GRI) te rapporteren. Voor organisaties als Mijn CO2 Spoor bestaat echter nog geen vastgesteld formaat van het GRI.

Betrekken van doelgroepen (hier dus huishoudens) bij de beleidsvorming en uitvoering zien wij als een vanzelfsprekende randvoorwaarde voor duurzame resultaten. Dit betekent, zeker in het begin, dat van een strakke uitvoering van de gemaakte plannen niet altijd sprake kan zijn. Voor Mijn CO2 Spoor was het jaar 2007 verrassend en heel uitdagend met hier en daar enkele voorzichtige resultaten. Het is de bedoeling dat het voorliggende verslag dit illustreert.

1.2 Dankbetuiging

Ook in 2007 hebben velen zich ingezet om Mijn CO2 Spoor inhoud te geven; allen worden hier namens het gehele bestuur hartelijk voor bedankt. Een extra dankwoord gaat naar:

- het team dat het Burgerinitiatief Windenergie voor Noord tot een succes maakte, dat bestond uit Ton Mittelmeier, René Melse, Ruben Heikoop, Karin van den Brand, Cees Meekel, George de Jong, Marcel Gort en Jeff de Wolff,
- het Wijkgebouw Schellingwoude dat in natura bijdroeg aan het slagen van activiteiten,
- de medewerkers van de afdeling Milieu van het Stadsdeel Amsterdam Noord (Hoofd Mw Marja Visser) en de portefeuillehouder Milieu Kees Diepeveen,
- Nicola Chadwick die het jaarverslag 2006 in het Engels vertaalde,
- de collega's "in het veld" en in het bijzonder dank aan Pauline Westendorp (New NRG en Opgewekt.Nu), Dick van Elk, voorzitter van de Coöperatieve Vereniging De Windvogel en Cees Bakker, (toenmalig) voorzitter van de Vereniging voor Duurzame Energie (ODE) en tot slot
- de Nederlandse Spoorwegen voor de uitnodiging tot deelname aan het National Sustainability Congress in Rotterdam en Maurits Groen Communications voor het ter beschikking stellen van documentatie met reductie.

1.3 Leeswijzer

Dit jaarverslag volgt in Hoofdstuk 2 grotendeels de planning van activiteiten zoals die in 2006 is gemaakt op basis van de strategische richtingen (van een echt beleidsplan kan in 2006 nog niet worden gesproken). In Hoofdstuk 3 komen geldzaken aan bod. Hoofdstuk 4 behandelt de opbouw van Mijn CO2 Spoor als organisatie. worden zwaartepunten van het beleid voor 2008 genoemd. In Hoofdstuk 5 komen de hoofdconclusies van 2007 en de beleidslijnen voor 2008 aan bod en daarmee is de aanzet gegeven voor een beleidsplan voor de komende jaren. In de bijlagen wordt achtergrondinformatie gegeven. Het Informele Jaarverslag staat in Annex 3 met vele links naar de nieuwsbrieven en websites van organisaties en evenementen. Hiermee is

een snelle verkenning mogelijk die veel verder gaat dan dit jaarverslag.

HOOFDSTUK 2 PLANNEN VAN 2006 & RESULTATEN VAN 2007

De inleidingen ("Plan 2006") bij de volgende paragrafen zijn de onderdelen van het beleidsplan zoals dat in 2006 in grote lijnen is opgesteld. Over ontwikkelingen in 2007 wordt verslag gedaan.

2.1 Mijn CO2 Meter

Plan 2006

Mijn CO2 Meter wordt het web-based programma dat huishoudens op een stimulerende manier informeert over het eigen energiegebruik. De aandacht en motivering van gebruiker blijft zo bestaan en op deze wijze wordt duurzame vermindering van CO2 uitstoot bereikt. Het is een technisch ambitieus project en in de ontwerpfase ook tamelijk abstract; de kunst is om al vroeg een eenvoudig basis resultaat te verkrijgen en vervolgens een verdere ontwikkeling uit te voeren. Door gebruik van dit instrument via internet kan deelname aan CO2 reductie zich ook autonoom verspreiden en het instrument kan dan in samenwerking met gebruikers ook aangepast en verbeterd worden. Meer informatie staat in Annex 5.

Resultaat 2007

Het project is verder uitgewerkt en besproken met medewerkers van New Energy Docks en de Vrije Universiteit en met enkele anderen. Ook is speurwerk (het web) verricht naar soortgelijke instrumenten. De reacties zijn overwegend positief, waarbij de omvang van het project wel als obstakel wordt gezien. In het bedrijfsleven werden vergelijkbare instrumenten ontwikkeld voor uiteenlopende sectoren.

Conclusies

- Mijn CO2 Meter is na uitwerking en bespreking met deskundigen nog niet verder dan de kwalificatie van een interessant, innovatief maar omvangrijk idee.
- Het project zal na aanpassing, en gesplitst in onderdelen wellicht meer kans maken. Dat moet uitgezocht worden.
- Het is niet uitgesloten dat een commerciële partij een CO2 Monitor of iets dat daar op lijkt op de markt zal brengen.
- Het bedrijfsleven ziet al lang het belang in van monitoren van CO2 uitstoot.

2.2 Buurtwerk

Plan 2006

In de buurt zullen experimenten met klimaatkringen worden uitgevoerd. De gedachte is dat mensen binnen hun sociale omgeving (buren, nabije kennissen) klimaatonderwerpen bespreken, uitwerken en omzetten in maatregelen voor CO2 reductie. Voorlichtingsavonden door Mijn CO2 Spoor kunnen mensen op weg helpen en idealiter richten klimaatkringen zelf weer nieuw kringen op; zo krijgen autonome verspreiding van gedragsverandering en nieuwe technieken een kans.

Resultaat 2007

Er zijn geen klimaatkringen van de grond gekomen nadat uit de eerste gesprekken met de CO2 werkgroep bleek dat er onvoldoende steun was en er prioriteit werd gegeven aan buurtbijeenkomsten met andere aanpak en aandachtspunten (Al Gore; An Inconvenient Truth en Duurzame Energie Avonden).

Conclusie

- Het concept klimaatkringen is (nog) niet uitgevoerd.
- De aanpak (die met allerlei thema's veelvuldig en succesvol is toegepast, is niet op inhoudelijke maar vanwege andere prioriteiten vooralsnog niet verder gebruikt.

2.3 Windenergie

Plan 2006

Mijn CO2 Spoor heeft een Werkgroep Windmolens. Plannen voor plaatsing van kleine stadswindmolens bij enkele leden thuis en exploitatie van grote windmolens zullen worden uitgewerkt. De windmolens vormen ook het spoor waar tastbare en zichtbare resultaten te behalen zijn. Dit is ook belangrijk voor de bewustwordingsactiviteiten, want zien is geloven.

Resultaat 2007

Plannen voor grote en kleine windmolens zijn uitgewerkt, ondermeer tijdens enkele buurtavonden die aan duurzame energie en windmolens waren gewijd en de vele overleggen binnen Mijn CO2 Spoor. De technische demonstraties en discussies met buurtgenoten mondden uit in het Burgerinitiatief Windenergie voor Noord. Met een formele handtekening actie werd het voorstel om windturbines te plaatsen op de agenda geplaatst van de Stadsdeelraad Noord. Aansluitend werd tot een locatieonderzoek door Ecofys werd in 2007 besloten; het wordt in 2008 afgerond. De energiemaatschappij die de windmolens gaat exploiteren gaat Mijn Energie heten. Dit alles uiteraard als het SDAN haar positieve opstelling kan uitwerken.

Conclusies

- Het windenergieplan grote windturbines is maximaal gerealiseerd door Mijn CO2 Spoor, binnen de voor 2007 gestelde doelen.
- Het Stadsdeel Noord heeft het draagvlak van Windenergie voor Noord erkend en dit met draagkracht in een volgende fase gebracht.
- Burgerparticipatie heeft een belangrijke rol gespeeld bij de besluitvorming.
- De mogelijkheden van Mijn CO2 Spoor en Mijn Energie hangen voor een belangrijk deel af van het locatieonderzoek en bestuurlijke regelgevingen.
- Stadswindmolens zijn onderzocht maar een conclusie wat betreft techniek en regelgeving kon niet worden getrokken, ook doordat landelijk onderzoek nog gaande is.
- De rol van Mijn energie bij de (klimaat) bewustwordingsactiviteiten van Mijn CO2 Spoor moet nog verder uitgewerkt worden.

2.4 Zonneboilers

Plan 2006

Ongeveer op dezelfde wijze en met dezelfde motieven als beschreven voor de windenergie wordt ook bekeken hoe zonneboilers geplaatst kunnen worden. Over zonneboilers is qua techniek en opbrengst veel bekend. Een ander voordeel is de relatief lage investering van €2000 tot €3000 per stuk inclusief montage.

Resultaat 2007

Een technische demonstratie over zonneboilers heeft slechts geleid tot plaatsing van een zonneboiler bij twee direct bij Mijn CO2 betrokkenen.

De aandacht voor een zonneboileractie is in de tweede helft van 2007 enigszins verminderd (geen campagne bijvoorbeeld) doordat aan windenergie prioriteit werd gegeven en omdat de eerste resultaten met de producent en installateur afgewacht werden.

Conclusies

- Aktie van Mijn CO2 Spoor heeft nog niet tot noemenswaardige resultaten geleid op het gebied van zonneboilers.
- Zonneboilers blijven volgens Mijn CO2 Spoor de eerste keuze voor huishoudens die zelf duurzame energie willen opwekken.

2.5 Website

Plan 2006

Het opzetten van een website is één, maar het onderhouden ontwikkelen tot een werkelijk

interactief instrument brengt vele volgende stappen met zich mee. Er zal een *webmaster* moeten komen die het prima website programma dat we hebben snel onder de knie kan krijgen en vervolgens de site tot een goed en leuk instrument voor de buurt en de stichting kan maken. Elke kring, zelfs een enkel huishouden kan letterlijk zijn eigen pagina's maken waarbij privacy uiteraard is gewaarborgd.

Resultaat 2007

Er is nog geen extra webmaster werkzaam. De website is uitgebreid in 2007 en ook, in eigen beheer, onderhouden. Lang niet alle ambities zijn al gedigitaliseerd. Technische ondersteuning (via een onderhoudsabonnement) verliep perfect.

In 2007 zijn 5 algemene nieuwsbrieven verstuurd. Alle brieven blijven op de site te lezen. Op 31 december 2007 stonden ruim 400 personen op de verzendlijst.

Conclusies

- De website heeft goed gefunctioneerd.
- De interactieve- en vele andere mogelijkheden zijn nog niet aan bod gekomen.
- Tot nu toe zijn uitsluitend technische aspecten bekeken; feed back van gebruikers en communicatie deskundigen helaas nog niet.
- Er zijn 5 nieuwsbrieven verzonden.

2.6 Klimaatvereniging Amsterdam Noord

Plan 2006

De oprichting van een Klimaatvereniging Amsterdam Noord wordt overwogen. Zo'n vereniging zal structuur kunnen bieden aan allerlei buurtprojecten, kunstenaars, scholen, individuen, maar ook aan projecten die juridisch, procedureel en financieel ingewikkelder zijn. We denken hierbij aan een relatief eenvoudig zonneboilerproject en een ingewikkelder windmolenproject met als deelnemers bewoners uit de buurt of erbuiten, financiers en organisaties uit de wereld van de duurzame energie (een windmolen coöperatie, een groene energiemaatschappij). Groot of klein, er komt toch altijd veel bij kijken en de vereniging geeft de noodzakelijke huisvesting aan zulke projecten; het worden ook sneller "eigen" projecten, duidelijk zichtbaar en zo kan de vereniging ook betrokkenheid en continuïteit scheppen.

Resultaat 2007

Het idee om een Klimaatvereniging op te richten is tijdens de ontwikkelingen rond Wind Energie voor Noord uitgebreid onderzocht binnen Mijn CO2 Spoor. Met twee vrijwilligers met uitgebreide ervaring als ondernemer zijn eerste stappen gezet naar een bedrijfsmatige aanpak. De werknaam van de op te richten energiemaatschappij is Mijn Energie, maar de precieze juridische constructie is in 2007 nog niet uitgewerkt. Mijn Energie zal zich concentreren op de kerntaak van het leveren van stroom aan burgers, die opgewekt is door eigen windturbines. Tegelijkertijd is het plan ontstaan om de methodiek die ontwikkeld en gebruikt wordt in Amsterdam Noord beschikbaar te stellen aan andere gemeenten zodat elders geprofiteerd kan worden van onze ervaringen. De schaalvergroting van resultaten wordt een belangrijk strategisch doel.

Conclusies

- Het idee van een multifunctionele Klimaatvereniging is vooralsnog vertaald naar een energiemaatschappij voor burgers; hiervan zijn tot nu toe alleen de hoofdlijnen bepaald.
- De huidige inbreng van enkele ervaren ondernemers is van cruciaal belang.

2.7 Werkgroep CO2mmunicatie

Plan 2006

Mijn CO2 Spoor heeft een unieke positie om burgers te benaderen en onze strategie - bijvoorbeeld een campagne- kan en moet dus anders zijn dan die van de overheid of andere belanghebbenden. Hoe kan je het heterogene publiek het beste benaderen om brede en duurzame inzet voor CO2 reductie te bereiken? Dit is spitsroede lopen voor

communicatiedeskundigen. Een werkgroep zal worden gevormd waarin onder andere communicatie-experts, kunstenaars en grafici deelnemen.

Resultaat 2007

Binnen de omtrekken van Mijn Energie zoals die in 2007 zijn ontwikkeld is natuurlijk ook aan een communicatieplan gedacht. Dit communicatieplan is vooralsnog gericht op de kerntaak van Mijn Energie namelijk stroom uit wind leveren aan burgers. Dit is dus nog maar een onderdeel van een aanpak die gericht is op een brede/duurzame inzet van het publiek voor CO2 reductie.

Conclusies

- Communicatie richting publiek zal via Mijn Energie gaan lopen.
- De werkgroep CO2communicatie met multidisciplinaire inbreng is nog niet functioneel.
- Mogelijkheden van specifieke communicatie via Mijn CO2 Spoor moeten verder onderzocht worden.

2.8 Inzet mensen en tijd

Plan 2006

In 2006 lukte het om één dag te reserveren voor Mijn CO2 Spoor door de voorzitter. Uitdaging is om dit aantal te verhogen. Het aantal ingezette vrijwilligers zal moeten worden vergroot. Projectfinanciering kan voorzien in inhuren van specialisten (IT bij bijvoorbeeld het CO2 Monitor project) en wellicht ook voor het windmolenproject.

Resultaat 2007

Per oktober 2007 is nu 0,4 fte beschikbaar.

Aanvragen voor projectfinanciering zijn niet ingediend omdat dit in het stadium van de plannen nog niet aan de orde was.

Conclusie

- De uitbreiding in vaste beschikbare tijd is nu maximaal.

2.9 Geld

Plan 2006

Het goed opzetten van projecten lijkt een voorwaarde voor het verkrijgen van subsidie. De weg vinden in deze materie is een belangrijke uitdaging voor 2007. Donaties voor lopende kosten van de stichting blijven belangrijk. Verwacht wordt dat deze zullen toenemen wanneer het buurtwerk zich meer heeft ontwikkeld.

Resultaat 2007

De balans laat voor 2007 een totaal zien van € 10.000.

Het totaal van de inkomsten uit donaties bedraagt circa € 5800, maar dit bedrag is praktisch niet afkomstig van buurtwerk. Het financiële jaarverslag in hoofdstuk 5 vertelt hier meer over.

Uit twee bronnen is een bijdrage in natura ontvangen. Het Wijkgebouw heeft twee keer de ruimte ter beschikking gesteld voor een buurtbijeenkomst. De Nederlandse Spoorwegen boden ongevraagd aan om de inschrijvingskosten te betalen voor deelname aan het jaarlijkse National Sustainability Congress in Rotterdam. Beide bijdragen werden in dank aanvaard. Er is een (kleine) subsidie aangevraagd bij de ASN bank voor dekking van stichtingskosten. Deze aanvraag kon niet worden beloofd. Verder zijn er geen aanvragen ingediend

Conclusie

- Financiering van activiteiten is nog zwak

HOOFDSTUK 3 FINANCIËLE JAARVERSLAG 2007

3.1 Inleiding

Mijn CO2 Spoor is een kleine stichting. Daarom is dit -eenvoudige- rapport speciaal gericht op de vrijwilligers die zich hebben ingezet, de donors die grote of kleine bijdragen hebben geleverd, het algemene publiek, huidige en toekomstige subsidieverleners en de fiscus. Van een trendanalyse kan in dit verslag, zo kort na de oprichting in 2006 natuurlijk nog geen sprake zijn. De stichting is in een ontwikkelingsfase en dit brengt beperkingen met zich mee in planning en uitvoering. Wel is er van het begin af sprake van een goed inzichtelijke beleidsplanning en positiebepaling. Tussentijdse rapportage over activiteiten werd ook in 2007 gegeven via de nieuwsbrieven die regelmatig aan donateurs zijn verstuurd.

3.2 Conclusies

- In 2007 is nog niet gewerkt met een precies omschreven budget omdat er nog niet volgens een systematische projectaanpak werd gewerkt;
- De tabellen laten zien dat een 85% van de inkomsten afkomstig is van donaties. Deze donor afhankelijkheid is groot.
- De uitgaven aan activiteiten is 52% en dat is aan de lage kant. Bij kleine getallen geeft een percentage echter gauw een scheef beeld. Zo komt bijvoorbeeld 23 % van de totale uitgaven voor rekening van postpapier en visitekaartjes. Bij een professionele boekhouding zou die post wellicht over enkele jaren zijn af te schrijven en daarmee de overhead kosten belangrijk verminderen.
- Mijn CO2 Spoor is toe aan een professioneler financieel beleid om ook bij ingewikkelder processen financieel transparant en afrekenbaar te blijven.

3.3 Tabellen

De inkomsten bleven in 2007 achter bij de uitgaven en laten een verschil zien van ruim €1400. Door voldoende begin saldo is er einde 2007 nog ruim €1600 in kas.

Tabel 1 Balans van inkomsten en uitgaven in 2007

BALANS		2007	
INKOMSTEN		UITGAVEN	
Saldo 31-12-2006 SNS Bank	€ 3.050,90	Activiteiten	€ 4.272,47
Saldo 31-12-2006 Contante Kas	€ 0,00	Kantoor	€ 3.889,84
Donaties	€ 5.805,26	Bankkosten	€ 82,60
Overige inkomsten	€ 999,91	Saldo 31-12-2007 SNS Bank	€ 1.575,30
Rente	€ 22,14	Saldo 31-12-2007 Contante Kas	€ 58,00
Totaal	€ 9.878,21		€ 9.878,21

Tabel 2 Overzicht van inkomsten en uitgaven per maand in 2007

Zie volgende pagina.

Tabel 2 Overzicht van inkomsten en uitgaven per maand in 2007

2007	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	TOTAAL
INKOMSTEN													
DONATIES	63,70	12,50	259,62	40,00	1275,79	192,50	484,67	400,36	2655,67	143,00	12,50	264,95	5805,26
OVERIGE INKOMSTEN													
declaraties												849,91	
verkoop infomateriaal						150,00							
totaal overige inkomsten	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	150,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	849,91	999,91
RENTE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,98	0,00	0,00	9,48	10,68	0,00	0,00	22,14
TOTAAL INKOMSTEN	€ 63,70	€ 12,50	€ 259,62	€ 40,00	€ 1.275,79	€ 346,46	€ 484,67	€ 400,36	€ 2.674,63	€ 164,36	€ 12,50	€ 1.114,86	€ 6.827,31
UITGAVEN													
BANKKOSTEN	29,49	0,00	0,00	27,48	0,00	0,00	25,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	82,60
ACTIVITEITEN													
bijeenkomsten	16,00						20,00						
huur	65,00		65,00										
infomateriaal	111,43	183,56	310,11		458,69	150,00	2,22	103,99	821,15				
overige actiekosten			97,00				387,17	387,86	969,79	123,50			
totaal activiteiten	192,43	183,56	472,11	0,00	458,69	150,00	409,39	491,85	1790,94	123,50	0,00	0,00	4272,47
KANTOOR													
kantoorartikelen	77,55							57,45					
printen jaarverslag					53,29		312,00						
Kamer van Koophandel		21,62											
website			235,62			533,12				214,20			
lidmaatschappen				135,25	100,00				100,00	30,50		120,00	
postpapier, visitekaartjes	1899,24												
totaal kantoor	1976,79	21,62	235,62	135,25	153,29	533,12	312,00	57,45	100,00	244,70	0,00	120,00	3889,84
TOTAAL UITGAVEN	€ 2.198,71	€ 205,18	€ 707,73	€ 162,73	€ 611,98	€ 683,12	€ 747,02	€ 549,30	€ 1.890,94	€ 368,20	€ 0,00	€ 120,00	€ 8.244,91

HOOFDSTUK 4 OPBOUW VAN MIJN CO2 SPOOR-TWEEDE JAAR

4.1 Inleiding

In Mei 2006 werd een aantal strategische richtingen geformuleerd. Deze zijn ook in dit hoofdstuk de leidraad. Het jaarverslag 2006 bespreekt de voortgang van de bezigheden in deze richtingen. In 2007 is dit werk voortgezet en heeft zich een duidelijk accent afgetekend in de vorm van het Burgerinitiatief Windenergie voor Noord.

Een overzicht van de activiteiten is voor een snelle oriëntatie in de vorm van een jaarkalender weergegeven in Annex 4. In dit jaarverslag worden alleen de activiteiten uit 2006 besproken die in 2007 nog actueel waren. Conclusies over de opbouw van de stichting staan in het volgende hoofdstuk.

4.2 Ontwikkelen van de Stichting Mijn CO2 Spoor als organisatie

De stichting heeft zich vooral ontwikkeld op inhoudelijk gebied. Het bestuur bestaat slechts uit drie personen waarbij de meeste inbreng van tijd geleverd wordt door de voorzitter. Vooral op financieel en communicatief gebied is er meer inbreng nodig. De groei als organisatie was vooral het resultaat van buurtwerk en het samenwerken met professionele vrijwilligers (zie ook het project Windenergie voor Noord, 2.6 en 5.2).

4.3 Ontwikkelen van materialen en instrumenten voor management

De website is “per definitie” altijd onder constructie. Het open source contentmanagement systeem Site at School werkte zeer naar tevredenheid. De nieuwsbrief module is voor communicatie met de buitenwereld een belangrijk instrument.

De website in het Engels werd helaas maar matig onderhouden doordat Nederlandstalige prioriteiten. Dit is jammer want tijdens bezoeken aan congressen blijkt steeds weer de belangstelling voor Mijn CO2 Spoor als burgerinitiatief.

De administratie is nog steeds eenvoudig en het gebrek aan kantoorruimte is merkbaar. Het is ook duidelijk dat er relatief veel tijd in het inhoudelijk werk wordt gestoken ten koste van het “bureau”. Dit is op zich verdedigbaar, maar er moet wel meer ontwikkeling in de goede richting komen, en dat is vooral een kwestie van tijd en/of werk delen met anderen. Daarnaast is het belangrijk om tot de kerntaken te komen en ons daartoe te beperken.

4.4 Ontwikkelen van een plaatselijk, nationaal en internationaal netwerk

Aan het netwerk is hard gewerkt, met als zwaartepunten de lokale Dorpsverenigingen, de gemeente (Stadsdeel Noord en het Klimaatbureau van de Dienst Milieu en Bouwtoezicht DMB van de Centrale Stad), de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit. Met stedelijke en provinciale milieu organisaties worden contacten langzaam frequenter. Belangrijk is de samenwerking met New NRG/Opgewekt.nu dat gevestigd is in Amsterdam Noord en met haar informatieve bijeenkomsten en technische spreekuren een ontmoetingsplaats vormt. Hieruit is een belangrijk contact ontstaan met de Coöperatieve Vereniging tot Collectief Bezit van Windmolens “De Windvogel”.

Het internationale netwerk bestaat vooral uit contacten met ICLEI, Local Governments for Sustainability.

4.5 Ontwikkelen van middelen inclusief financiën

Het werven van fondsen is sterk verbeterd want er is ongeveer €6000 gedoneerd en bijna

€1000 aan onkosten vergoed. Het aantal donateurs is echter veel te laag en nog niet uit de algemene bevolkingen afkomstig. Tot een serieuze aanvraag voor subsidies is het nog niet gekomen. De ASN kon door beperkte fondsen haar bijdrage in 2006 niet voortzetten in 2007. Met een reclamemaker zijn gesprekken gevoerd over een strategie voor de komende jaren.

Belangrijke vooruitgang is geboekt door dat de voorzitter van de stichting per oktober 2007 0,4 fte kan besteden aan Mijn CO2 Spoor (was 0,2).

Kennisverwerving en informatieverspreiding over klimaatverandering

In 2007 werd vooral lokale kennis op het gebied van duurzaamheidsbeleid opgedaan tijdens deelname aan activiteiten die door de Universiteit van Amsterdam en de Gemeente werden georganiseerd en waarvoor Mijn CO2 Spoor werd uitgenodigd inbreng te leveren.

Belangrijke informatiebronnen waren in 2007 ondermeer:

- Windturbines in het Nederlandse Landschap-Advies, Achtergronden, Visies van de Rijksadviseur voor het Landschap
- Milieubalans 2006 (en later idem 2007) van het Milieu Natuur Planbureau (MNP) en
- Nederland en een Duurzame Wereld (Armoede, Klimaat en Biodiversiteit); Tweede Duurzaamheidsverkenning.
- Heat (Hitte) van George Monbiot.
- Websites en nieuwsbrieven

Websites

Websites en nieuwsbrieven vormen de belangrijkste bron van actuele informatie. De hoofdzaken hierover staan nu op de pagina "Links" op de website. Er is een betere indeling gemaakt, die de bezoeker in staat stelt snel doelgericht te verkennen. De website heeft echter niet de pretentie een portal te zijn.

Nieuwsbrieven

Hier volgt een greep uit de talloze nieuwsbrieven die er zijn. Regelmatig wordt hier belangrijke informatie gevonden: BBC; Duurzaam Nieuws INS; P+ People Planet Profit; Monbiot.com; ICLEI in Europe Newsletter; Klimaat Neutraal Nieuwsbrief; Nieuwsbrief Senter Novem; Eldis Climate Change Reporter; Milieu en Natuur Planbureau Nieuwsbrief; Nieuwsbrief Energie Transitie; MVO Nieuws en de IPPR e-newsletter.

Documentatiediensten

Het opzetten van een documentatiefunctie is nooit als apart doel geformuleerd en daarom wordt in dit jaarverslag ook geen opsomming gegeven van boeken die zijn aangeschaft. Misschien dat in de toekomst aan informatievoorziening rond bepaalde onderwerpen meer aandacht zal worden gegeven.

4.6 Ontwikkelen van materiaal en instrumenten voor veldwerk

Verkrijgen of ontwikkelen van gedrukt materiaal voor huisbezoeken en presentaties

In 2007 is gedrukt materiaal verzameld om uit te delen. De volgende titels waren beschikbaar op de buurtavonden en tijdens de andere publieksacties.

- De Milieugids; Klimaatcentrum
- Wat je zelf tegen klimaatverandering kunt doen; Maurits Groen Communications
- De Staat van het Klimaat 2006; Platform Communication on Climate Change (PCCC)
- De menselijke invloed op het klimaat is onmiskenbaar; KNMI
- Stop de Broeikas; Jeroen Trommelen, 2007 (kostprijs)
- Een ongemakkelijke waarheid; Al Gore, (boek en DVD tegen kostprijs)

Ontwikkelen van handleidingen voor huisbezoeken door vrijwilligers

Het ontwikkelen van CO2 reductie pakketten is niet uitgevoerd, evenmin als het maken van

handleidingen voor huisbezoeken door vrijwilligers. Al tijdens de voorbereiding van de eerste buurtavonden bleek dat huisbezoeken en het starten van activiteiten in kleine groepen huishoudens nu niet konden rekenen op veel draagvlak. De animo voor duurzame energie bleek groter en dit resulteerde in het al genoemde project Windenergie voor Noord. Dit betekent echter zeker niet dat in een later stadium huisbezoeken en activiteiten in kleinere groepen niet weer kunnen worden overwogen.

Aanschaffen en installeren van een computer met Linux besturing en open source software

De apparatuur en software is aanwezig maar één en ander is nog niet geheel geïnstalleerd. Deze activiteit is nog niet uitgevoerd omdat voorrang is gegeven aan zoveel mogelijk inhoudelijk werk. Het belang van werken met Linux/open source systemen wordt onverminderd onderkend.

4.7 Overige opbouw activiteiten

Lidmaatschappen

De stichting is nu lid van de volgende organisaties:

- De Kleine Aarde,
- Milieudefensie,
- Milieufederatie Noord Holland,
- Milieu Centrum Amsterdam,
- Amsterdam Groende Stad aan het Water (ANGSAW) en het
- Global Reporting Initiative (GRI).

Bijeenkomsten CO2 Werkgroep

De CO2 Werkgroep kwam in januari 2007 voor de tweede keer bijeen; via de site is hierover verslag gedaan. Besloten werd ondermeer om buurtbewoners te betrekken door discussie avonden te organiseren met als thema's in 2007: An Inconvenient Truth (2x) en Duurzame Energie (2x).

De CO2 Werkgroep is in 2007 intensief met de buurtavonden bezig geweest en het daaruit voortgekomen Burgerinitiatief Windenergie voor Noord. Het waren vaak uitvoerende activiteiten met ad-hoc overleg zonder formele vergaderverslagen (meestal wel e-mail notities). Over de activiteiten zijn wel verslagen gemaakt via de nieuwsbrieven. De werkgroep heeft zich ook bezig gehouden met het plan om een buurtonderzoek uit te voeren over energiegebruik. Zover is het echter nog niet gekomen. Wel is de achtergrond van het onderzoek, namelijk de ontwikkeling van een CO2 Meter voor huishoudens, verder uitgewerkt (zie hierna). Met het Ingenieursbureau PSD dat ook SiteatSchool, de software voor de website ontwikkelde zijn oriënterende besprekingen gevoerd.

HOOFDSTUK 5 HOOFDCONCLUSIES 2007 EN BELEIDSLIJNEN 2008

5.1 Hoofdconclusies over 2007

Het jaarverslag beschrijft activiteiten en resultaten. De volgende hoofdconclusies werden getrokken:

- 2007 was een productief jaar waarbij grotendeels volgens plannen is gewerkt.
- De opbouw van de organisatie heeft nog veel aandacht geëist.
- Er is een goede samenwerking met het Stadsdeel Amsterdam Noord en ook de contacten met het Klimaatbureau Amsterdam van de Centrale Stad krijgen meer inhoud.
- In 2007 werd inhoudelijk accent gelegd op het Burgerinitiatief Windenergie voor Noord en de organisatie Mijn Energie, die de stroom moet gaan leveren aan huishoudens die door windturbines in Amsterdam Noord zal worden opgewekt.
- Het project Mijn CO2 Meter, dat de burger goed inzicht en beheersing van CO2 uitstoot moet gaan leveren is een interessant maar omvangrijk idee. Dit is de conclusie na gesprekken met enkele deskundigen. Splitsing in onderdelen moet overwogen worden om de haalbaarheid te verbeteren.
- De financiële positie en invulling van menskracht is in 2007 iets beter geworden maar is nog zwak.
- Er is veel waardering voor de burgergerichte doelen en dito aanpak van Mijn CO2 Spoor.

5.2 Beleidslijnen voor 2008

Inleiding

Windenergie voor Noord en daarmee het opzetten van Mijn Energie stond in 2007 duidelijk op de voorgrond. Ook in 2008 zal veel aandacht worden besteed aan de ontwikkeling van Mijn Energie. Daarnaast zal Mijn CO2 Spoor zich blijven concentreren op de CO2 reductie bij huishoudens en MKB.

Mijn CO2 Spoor en Mijn Energie

Het beleid dat Mijn CO2 Spoor zal gaan volgen is nog niet geheel duidelijk omdat dit ondermeer afhangt van de resultaten van het locatieonderzoek voor windmolens dat door het Stadsdeelkantoor Amsterdam Noord wordt uitgevoerd. Het beleid hangt ook af van technische en organisatorische kanten van het project. We verwachten dat in het tweede en derde kwartaal van 2008 hierover meer duidelijkheid zal komen.

Fondsenwerving

In 2008 zal een actiever beleid worden gevoerd om fondsenwerving te verbeteren. Mijn CO2 Spoor wil daartoe ondermeer de status van Goede Doelen Organisatie verkrijgen om donaties fiscaal aantrekkelijker te maken. Ook zijn oriëntaties met deskundigen over fondsenwerving gaande.

Mijn CO2 Meter

Achter de haalbaarheid van het project Mijn CO2 Meter (zie ook Annex 5) in zijn oorspronkelijke vorm zijn enkele vraagtekens gezet. De mogelijkheden om de via een aangepaste vorm toch een (soortgelijk) effectief instrument te ontwikkelen zullen worden onderzocht. De CO2 Meter is niet meer of minder dan een innovatief instrument – een middel dus- waarbij de toepassing het doel is namelijk het opgang brengen van een proces dat tot gedragsverandering leidt bij huishoudens en MKB wat betreft de CO2 uitstoot.

Achtergrond

Klimaatverandering en de daarmee samenhangende CO2 uitstoot wordt nationaal en internationaal beschouwd als een urgent en belangrijk wereldwijd probleem dat al veel milieuschade heeft opgeleverd. Gevreesd wordt dat zonder spoedige en afdoende maatregelen, onherstelbare schade van catastrofale omvang zal worden geleden op individueel en maatschappelijk niveau en wel binnen relatief overzienbare tijd.

Probleem

De samenleving (maatschappij) heeft onvoldoende controle over de te hoge CO2 uitstoot en de klimaatveranderingen die hiervan het gevolg zijn.

Deze situatie is ondermeer het gevolg van onvoldoende relevante informatie over de persoonlijke en collectieve CO2 uitstoot en energiegebruik. Mede door dit gebrek aan kennis en inzicht zijn er onvoldoende prikkels en motivering die tot matiging kunnen leiden. Het CO2 probleem blijft zo een "ver van mijn bed show". Dit probleem bestaat bij elke individuele gebruiker, bij elke categorie van gebruikers en op alle bestuursniveaus. In 2006 is echter ook een kentering zichtbaar. Klimaatproblematiek staat op de publieke en politieke kaart.

De doelstelling van de Stichting Mijn CO2 Spoor is bij te dragen aan vermindering van wereldwijde CO2 uitstoot om de schade te beperken van klimaatveranderingen ten gevolge van CO2 uitstoot. Activiteiten op burgersniveau zijn gericht op, en in samenwerking met, eindgebruikers van energie zoals burgers en middelgrote ondernemingen, organisaties en instituten.

Het werkgebied

De Stichting Mijn CO2 spoor is gevestigd in Landelijk Noord, dat onderdeel is van Amsterdam Noord. In Landelijk Noord ontwikkelt de stichting sinds Juni 2006 haar eerste vooral buurtgerichte activiteiten om daarna geleidelijk aan ook in de rest van Amsterdam Noord te gaan werken.

CO2 reductie pakketten- (in 2007 nog niet uitgevoerd; zie elders in dit verslag)

Mijn CO2 Spoor beoogt zoveel mogelijk huishoudens te motiveren tot het uitvoeren van een start pakket CO2 reductie maatregelen, eventueel gevolgd door één of meer vervolg pakketten.

Netwerk van vrijwilligers (in 2007 nog niet uitgevoerd; zie elders in dit verslag)

Duurzame CO2 reductie kan volgens de stichting alleen worden bereikt door geïnformeerde deelname van de belangrijkste doelgroep van de stichting; dit zijn de burgers. Een netwerk van door de stichting opgeleide vrijwilligers wordt gezien als voorwaarde voor effectief buurtwerk. Het buurtwerk bestaat uit voorlichting, opstellen en het helpen uitvoeren van CO2 reductie plannen voor huishoudens. Het netwerk van vrijwilligers wordt wellicht in een later stadium georganiseerd in een vereniging die door de stichting wordt opgezet en begeleid; dit om duurzaamheid van resultaten te bevorderen.

Klimaatvereniging Amsterdam Noord (in 2007 nog niet uitgevoerd; zie elders in dit verslag)

De Stichting streeft haar doelen onder andere na door in het werkgebied een Klimaatvereniging Amsterdam Noord (dit is slechts een voorlopige werknaam) op te richten en samen een projectplan uit te voeren waarbij ook andere belanghebbende partijen (bv lokale overheden en andere milieu georiënteerde instituten en instellingen) betrokken kunnen zijn. Burgers en Midden- en Klein Bedrijven kunnen lid worden van de vereniging.

Algemene campagnes en specifieke workshops

Al dan niet in samenwerking met andere partijen zullen campagnes en workshops worden georganiseerd ten behoeve van voorlichting en opleiding van de buurtvrijwilligers en burgers bij het maken van CO2-reductieplannen.

Transparantie en terugkoppeling

De stichting publiceert op haar website, in rapporten en artikelen over haar activiteiten en resultaten. Ter bevordering van de kwaliteit van rapportage is de Stichting Mijn CO2 Spoor met het Global Reporting Initiative een samenwerking aangegaan als "Organisational Stakeholder".

Website

Een interactieve website is één van de belangrijkste instrumenten bij het uitvoeren, monitoren en rapporteren van activiteiten.

Strategische richtingen van het werkplan, voor zover geformuleerd in Mei 2006

1. Ontwikkeling van de Stichting Mijn CO2 Spoor als organisatie
2. Ontwikkeling van materiaal en instrumenten voor algemene organisatie
3. Ontwikkeling van een lokaal, nationaal en internationaal netwerk, daarbij inbegrepen een plaatselijke werkgroep en een team van vrijwilligers
4. Ontwikkeling van financiële middelen, materialen en tijd
5. Ontwikkeling van materialen en instrumenten voor veldwerk, daarbij inbegrepen een programma op de website voor onderzoek bij huishoudens, monitoren en de verspreiden van resultaten
6. Ontwikkeling van een proefproject in Schellingwoude (een buurt in Landelijk Noord, Amsterdam Noord)
7. Uitbreiden van activiteiten naar de rest van de wijk Landelijk Noord waartoe Schellingwoude behoort
8. Gefaseerde uitbreiding van activiteiten naar alle wijken van Amsterdam Noord
9. Formuleren van relevante onderwerpen voor operationeel veldonderzoek

Hoofdactiviteiten geformuleerd in Mei 2006

1. ***Ontwikkeling van de Stichting Mijn CO2 Spoor als organisatie***
  - 1.1. Oprichten van de stichting
  - 1.2. Openen van een bankrekening
  - 1.3. Ontwerpen en printen van logo/briefpapier
  - 1.4. Verzamelen van een groep adviseurs
2. ***Ontwikkeling van materialen en instrumenten voor management***
  - 2.1. Ontwikkelen van een NL website www.mijnco2spoor.nl
  - 2.2. Ontwikkelen van een EN website www.myco2track.eu
  - 2.3. Opzetten van een administratie
3. ***Ontwikkelen van een plaatselijk, nationaal en internationaal netwerk***
  - 3.1. Inventariseren en onderzoeken van lokaal netwerk en belanghebbende partijen
  - 3.2. Idem op landelijk niveau
  - 3.3. Idem op internationaal niveau
4. ***Ontwikkelen van middelen***
  - 4.1. Fondsenwerving starten
  - 4.2. Oprichten van een team vrijwilligers voor management en buurtwerk
  - 4.3. Kennisverwerving over klimaatverandering
  - 4.4. Meer tijd vinden....
  - 4.5. Documentatie over klimaatverandering opzetten
5. ***Ontwikkelen van materiaal en instrumenten voor veldwerk***
  - 5.1. Maken van presentaties over klimaatverandering voor voorlichting
  - 5.2. Verkrijgen of ontwikkelen van gedrukt materiaal voor huisbezoeken/presentaties
  - 5.3. Ontwikkelen van instrumenten voor het meten/schatten van huishoud energie gebruik, toe te passen door lokale teams of een partnerorganisatie
  - 5.4. Ontwikkelen van handleidingen tbv huisbezoeken door vrijwilligers
  - 5.5. Ontwikkelen van stap 1 energie reductie pakket ("basis")
  - 5.6. Ontwikkelen van stap 2 energie reductie pakket ("medium")
  - 5.7. Ontwikkelen van stap 3 energie reductie pakket ("plus")
  - 5.8. Ontwikkelen van stap 4 energie reductie pakket ("op maat")
  - 5.9. Ontwikkelen van een computer programma op de website voor nulmetingonderzoek bij

- eindgebruikers, monitoring en analyse van energiegebruik en maatregelen ter beperking van energiegebruik en verspreiding van resultaten
- 5.10. Ontwikkelen van instrumenten voor verwerken en analyseren van gegevens over energie in huishouding
  - 5.11. Ontwikkelen van instrumenten voor verwerken en analyseren van gegevens over transport energie
  - 5.12. Ontwikkelen van instrumenten voor verwerken en analyseren van gegevens over andere energie toepassingen
Aanschaffen van een beamer (projector voor computer)
  - 5.13. Aanschaffen en installeren van een pc met linux besturing en open source software
6. **Opzetten van een proefproject in Schellingwoude (Amsterdam)**
- 6.1. Oriënterende gesprekken met Stadsdeelraad Amsterdam Noord
  - 6.2. Organiseren van bijeenkomsten met bewoners, inclusief vervolg
  - 6.3. Plannen van veldwerk waarbij inbegrepen overleg met belanghebbenden, inventarisatie, formuleren van plannen, energiegebruik onderzoek en voorlichtings/wervings bijeenkomsten
7. **Overige activiteiten**
- 7.1. Gefaseerde uitbreiding van activiteiten over de overige buurten van Amsterdam Noord
  - 7.2. Oriëntatie over de oprichting van een "Klimaat Vereniging Amsterdam Noord" als rechtspersoon voor initiatieven zoals de locale productie van energie en "carbon offset" projecten, ontvangen van subsidies en als consumentenvereniging
  - 7.3. Het identificeren van gebieden en onderwerpen voor (toegepast) onderzoek op het gebied van ontwikkeling en uitvoering van CO2 reductie beleid in huishoudens

ANNEX 3   INFORMEEL JAARVERSLAG 2007 (MET LINKS)

Dit informele jaarverslag is op januari 2008 als nieuwsbrief per email toegestuurd aan circa 500 abonnees. Via vele links in onderstaande tekst kunt U nu een tocht langs de gebeurtenissen in 2007.

2007 met zoveel verrassende bronnen van inspiratie....

Stadsdeel Amsterdam Noord, NewNRG, De Windvogel, George Monbiot
Jan Terlouw, Karel Knip, Bas Heijne, Jeroen Trommelen met "Stop de Broeikas"
Natuur en Milieu Planbureau NMP
Boek "Het Groene Leven", Organisatie Duurzame Energie ODE
Universiteit van Amsterdam, Vrije Universiteit
Al Gore, David Attenborough, Film "The Planet", Website BBC Climate Change
en vele andere bronnen...
...klik hier voor meer...

en hoogtepunten...

Burgerinitiatief Windenergie voor Noord
Milieuweek
Klimaatconferentie Amsterdam
Regiodialoog Haven van Amsterdam
Nationale Duurzaamheids Congres
ICLEI Congres in Sevilla
...klik hier voor meer...

met sterke sporen in 2007...

Stadsdeelraad unaniem achter Burgerinitiatief Windenergie voor Noord
Coöperatieve Vereniging Mijn Energie-in-oprichting
  Buurtvoorstellingen "An Inconvenient Truth"
Mijn CO2 Spoor meer op de kaart gezet
Jaarverslag 2006, Groeiende bibliotheek
Duurzame Energie Avonden
Nu 0,4 fte vast voor Mijn CO2 Spoor
...klik hier voor meer...

maar ook zwakkere...

Nog onvoldoende nadruk op klimaaturgentie
Zonneboilerproject in de schaduw van grote windmolens
De website
Voorlichtingsmateriaal
Fondsenwerving
Inschakelen vrijwilligers
...klik hier voor meer...

en tijdelijke zijsporen...

en tijdelijke zijsporen...

Ontwikkelen van Mijn CO2-Meter
Organiseren van onze documentatie
...klik hier voor meer...

en dreigende ontsporing door...

Zwakke financiering
Te veel hooi, te weinig vork
..klik hier voor meer...

En nu 2008..... Spoorlags Verder!

Windenergie voor Noord op de rails zetten
Oprichten van de Coöperatieve Vereniging Mijn Energie
Samenwerking met Stadsbestuur van smal naar breed spoor
Mijn CO2 Meter: spoorzoeken met de Vrije Universiteit
Meer geld voor meer menskracht
Meer zonneboilers
Internationaal verder met ICLEI, Local Governments for Sustainability
...klik hier voor meer...

ANNEX 4**OVERZICHT ACTIVITEITEN IN 2007 PER MAAND**

Januari	7	Nieuwsbrief 1-2007
	9	Bijeenkomst Werkgroep CO2
	15	Overleg NewNRG, Noorderlicht NDSM
	28	Film Al Gore+discussie in Wijkgebouw Schellingwoude Start (kleine) Windmolen Project
Februari	--	--
Maart	14	Film Al Gore+discussie in Wijkgebouw Schellingwoude
	21tm24	ICLEI Fifth Conference Sustainable Cities&Towns; Sevilla
	29	SDAN draait Inconvenient Truth (netwerken)
April	11	Overleg Coöperatieve Windvereniging De Windvogel
	12	Bijeenkomst Werkgroep CO2
	24	SenterNovem Kansrijk Congres
	26	Overleg Portefeuillehouder Milieu SDAN
Mei		Jaarverslag 2006 verzonden
		SDAN plannen Milieuweek
	10	Symposium Milieu Federatie Noord Holland
	14	Huis aan huis brief Duurzame Energie Avonden Landelijk Noord (opl.1000)
		Nieuwsbrief 2-2007
		Overleg Coöperatieve Windvereniging De Windvogel
		Overleg Dutch Solar Systems BV (Zonneboilers)
		Huis aan huis Brief+ stukje in buurtkrant 't Zwaantje
		Sticker "Laat jij als dank..." (2500 stuks)
		Windside Windmolen demonstratie in Schellingwoude
Juni	2	Deelname Energiemarkt SDAN Parool artikel Mijn CO2 Meter Nieuwsbrief 3-2007
	27	Duurzame Energie Avond Wind- en Zonne-energie; Schellingwoude

Juli	4	Duurzame Energie Avond Grote Windturbines; Schellingwoude Start Burgerinitiatief Windenergie voor Noord Nieuwsbrief 4-2007
	6	Eerste Overleg met Portefeuillehouder Milieu over Grote Windmolens
	6	Werkgroep CO2mmunicatie gestart
	12	Overleg SDAN Milieuweek in september 07
Augustus	1	Overleg Wind Energie voor Noord Stickers Windenergie voor Noord afgeleverd (2500) Jaarverslag 2006 Engelse vertaling door Nicola Chadwick
	22	Overleg Portefeuillehouder Milieu en Coop Ver de Windvogel Vorbereidend overleg (>4x) met SDAN/Milieu
	23	100 x Milieugids van Milieucentrum aangeschaft Diverse malen overleg over Burgerinitiatief Windenergie
September		Handtekeningenactie in Winkelcentrum Boven 't IJ, Ransdorp en Schellingwoude
	8	
	12	Overleg Milieuweek SDAN Nieuwsbrief 5-2007 Milieukrant SDAN: "Mijn CO2 Spoor wil meer windmolens in A'dam Noord" Deelname Paneldiskussie Noorderlicht; presentatie Windenergie voor Noord
	25	
	26	Deelname symposium Varen op Waterstof; SDAN Slotmanifestatie Burgerinitiatief; aanbieden handtekeningen aan VZ
	28	Deelraad
October		Diverse malen overleg over Burgerinitiatief Windenergie
	11	Overleg Commissie Windmolenlocatie SDAN
	14	Commissie Vergadering SDAN
	24	Amsterdams Stadsblad artikel: " Noord draait op wind"
	28	Stadsdeelraad steunt unaniem het Burgerinitiatief
	31	Tele conferentie Mijn Energie/ODE/Wethouder Milieu Watergraafsmeer 2x Telef overleg SDAN Milieu over Mijn Energie
November	1	Vooroverleg Klimaat Conferentie met Klimaatbureau Amsterdam
	6	Overleg Portefeuillehouder Milieu, RO, Stadsdeel Ams Noord
	14	Presentatie Burgerinitiatief Windenergie aan Cie Ruimtelijke Ordening

	20	Deelname National Sustainability Congres in Rotterdam
	24	Deelname ODE werkbezoek aan Apeldoorn
	26	Presentatie aan Fractie Groen Links over Windenergie voor Noord
	28	Burgerinitiatief Windenergie voor Noord unaniem gesteund door Deelraad
	30	Regio Dialoog Haven van Amsterdam
		3x overleg Mijn Energie
December	11	Klimaatconferentie Amsterdam (Stedelijke Klimaat Coalitie)
	18	Overleg met Vrije Universiteit over project MijnCO2 Meter
		4x overleg Mijn Energie

Inleiding

Citaat uit het jaarverslag van 2006:

Mijn CO2 Spoor onderzoekt momenteel de behoefte en haalbaarheid om een hoogwaardig instrument te ontwikkelen voor huishoudens waarmee energiegebruik kan worden geschat en opgevolgd zodat eigen doelen kunnen worden gesteld en kan worden bekeken of de eigen CO2 uitstoot op koers is.

Het doel van Mijn CO2 Meter is tweeledig:

1- **snel en volledig inzicht** in je eigen energie verbruik- thuis en transport. In het overzicht met grafiekje is alles zichtbaar: in kilo Watt uur kubieke meter gas, kubieke meter water, Euro's én ook omgerekend naar kilogram CO2, dus overzichtelijk in enkele getallen samengevat. Dit alles heet: "Mijn CO2-Balans".

2- **verzilveren van "Onze CO2-Balans"** bij bestuur en/of leveranciers.

De opgetelde CO2-balansen van een bepaald stadsonderdeel vormen samen een "collectieve CO2 balans" die waardevolle informatie is voor de huishoudens uit die groep. Voor andere betrokkenen kan het dienen als uitgangspunt voor planning, monitoren en evaluatie en ook voor de "zoete competitie".

Randvoorwaarden voor Mijn CO2 Meter

De lijst is niet persé volledig en de volgorde geeft niet de prioriteit weer maar maakt duidelijk in welke richting we denken.

Elk huishouden moet gemakkelijk in staat zijn om gegevens in te voeren, te uploaden in het programma op de website en eigen energie en CO2 prestaties te zien tegen de achtergrond van de zelfgestelde doelen en andere ijkstandaarden. De eigen prestaties worden idealiter direct gepresenteerd na invoer en vergeleken met de doelen en andere referenties. De monitor moet uitvoerfuncties hebben voor gegevens om ingewikkelder bewerkingen mogelijk te maken in meer gespecialiseerde programmatuur zoals statische programma's en geografische informatiesystemen om met kaartje de stand van zaken inzichtelijk te maken.

Het programma moet gratis zijn om brede toepassing elders bijvoorbeeld in andere gemeenten of landen zonder drempels mogelijk te maken. Het programma moet flexibel zijn en aangepast kunnen worden aan nieuwe ideeën en eisen van gebruikers (invoer via een sms of toekomstige via internet afleesbare energiemeters). Data die worden geproduceerd moeten op een duurzame wijze opgeslagen kunnen worden en ook leesbaar zijn wanneer nieuwe generaties software op de markt worden gebracht.

Bij berekeningen moet zowel intrinsieke als extrinsieke energie uiteindelijk uit te drukken zijn in kilogram CO2.

Databases van CO2 equivalenten van activiteiten, diensten en producten moeten gekoppeld kunnen worden aan de CO2 meter.

ANNEX 6

SWOT ANALYSE OVER 2007

SWOT is de afkorting van Strengths, Weaknesses, Opportunities en Threats. Een SWOT analyse geeft vlot een indruk over een organisatie, project enz.

Sterke en Zwakke kanten hebben betrekking op zaken binnen de organisatie (en dus beïnvloedbaar) terwijl de Kansen en Bedreigingen met de buitenwereld te maken hebben (en dus niet beïnvloedbaar door de organisatie).

Sterke kanten

- Windenergie voor Noord/Mijn Energie
- Planmatige maar flexibele aanpak
- Scheppen van tijd, 1 extra mensdag per week
- Netwerk in inhoudelijke professionele kringen
- Pogingen om achterban goed te informeren (oa.nieuwsbrieven, website)
- Samenwerking met enkele professionele vrijwilligers

Zwakke kanten

- Gebrek aan menskracht
- Weinig ervaring met subsidieprocedures
- Netwerk in bestuurlijke en financiële kringen
- Verslaglegging: te weinig formeel bestuursoverleg zonder formeel verslag
- Vermogen om als vrijwilligers in te zetten (delegeren vergt een geschikte organisatiestructuur)
- Fondsenwerving

Kansen

- Toegenomen maatschappelijke aandacht voor klimaatverandering
- Daadkrachtige opstelling Stadsdeel Amsterdam Noord
- Capaciteitsontwikkeling Klimaatbureau Amsterdam
- Klimaatbeleid van Kabinet Balkenende 4
- Samenwerking met (milieu)organisaties (New NRG, Milieufederatie Noord Holland; ODE; Kleine Aarde; Milieudefensie; Coöperatieve Vereniging de Windvogel)
- Belang van "groene fondsen" zoals bijvoorbeeld de ASN bank om te investeren in duurzame energie
- Adviezen van communicatie vakmensen

Bedreigingen

- Uitblijven van krachtige landelijke en internationale regelgeving over energiegebruik
- Onvoldoende krachtige lokale ontwikkeling in Amsterdam Noord op energiegebied of meer algemeen op het gebied van duurzaamheidsbeleid
- Ingewikkelde en tijdrovende regelgeving voor het plaatsen van windmolens
- Uitblijven van voldoende subsidie na indienen van projecten
- Uitblijven van een breed gedragen gevoel voor urgentie van klimaatverandering in onze samenleving

